

som Vælgerne, om jeg saa maa sige, intet Ansvar have for, og det kan maaske frembyde sine Vanskeligheder. Men man kan jo tænke videre over det. Naar man fra Vælgerne Side er klar over, at en af Byraadets Medlemmer skal vælges som Formand, skulde jeg dog mene, at man vilde tage det Hensyn at finde en Mand eller forhaabentlig flere Mænd, som vilde kunne overtage Hvervet som Byraadsformand.

Man har saa endelig fra de forskellige Sider talt om det Vederlag, som Lovforslaget forudsætter skal kunne ydes i Henhold til Vedtægtens Bestemmelser, og ment, at det var farligt, om den paagældende blev en Slags lønnet Embedsmand i Kommunen. Jeg er enig i disse Betragtninger. Jeg tror, at det vilde være bedre, saavel for den paagældende som ogsaa for den kommunale Udvikling i Byerne, om han sammen med at være Byraadsformand kunde bevare sin private Virksomhed i saa stor Udstrækning som muligt. Den paagældende vilde bedst kunne bevare Føling med hele Erhvervslivet og Udviklingen i Kommunen, naar han selv driver den Forretning, den være lille eller stor, som han har i Forvejen. Netop fordi man rundt omkring i Byerne ogsaa vil anse det for det] heldigste, gaar jeg ud fra, at de i stor Udstrækning ville gaa til at antage lønnet Medhjælp for de paagældende Byraadsformænd, for at disse ikke skulle, jeg havde nær sagt, sidde og spille deres Tid med Skrive- og Regnearbejde, som en anden lige saa vel kunde udføre. Man vil sige: det Arbejde, der kan udføres af en Sekretær, eller hvad man nu vil kalde ham, skal udføres af en saadan, og det lønne vi ham for. Formanden skal — jeg kunde gerne bruge det Udtryk — betragte det som en Ære at være Formand og have Ledelsen af Byraadet. Men selvfølgelig skal man i Vedtægten have Bestemmelser, hvorefter det er muligt at dække alle de Udgifter, som den paagældende har i Egenkab i Byraadsformand, være sig til Repræsentation eller paa anden Maade. Der er jo en stor Forskel paa at have en fast Løn aarlig og dette, at han faar sine afholdte Udgifter dækkede efter indsendt Regning, eller paa hvilken Maade man nu vil fastsætte det i Vedtægten. Lovforslaget giver i saa Henseende fuldstændig Frihed for de forskellige Byraad efter Forhandling med Indenrigsministeren til i Vedtægten at faa fastsat de Bestemmelser, som man i Byraadet maatte anse for de heldigste. Det kan jo være lidt forskelligt efter de forskellige Byers Størrelse. Der

kan være Byer saa smaa, at man ikke finder Anledning til at have en lønnet Sekretær, og saa maa man give Formanden noget mere, naar han selv skal sidde og skrive Valglisten o. s. v., end hvis han har en Sekretær, der udfører det Arbejde. Jeg minder om, at vi have nogle Byer, der i Folketal og derfor ogsaa, hvad Forretningerne angaar, ikke ere saa store som mange Landkommuner, hvor man nu maa lade Sogneraadsformanden eller den af ham antagne Medhjælper udføre en hel Mængde Arbejde.

Det er jo rigtigt, som det ærede 5te Medlem for 6te Kreds (Hey) sagde, at man allerede ifølge den bestaaende Købstadkommunallov har Ret til at vælge Raadmænd, saa hvis man mener, at det tilfredsstillende, behøver man ikke nogen som helst ny Bestemmelse. Men jeg gør dog opmærksom paa, at denne Ret hidtil ikke har været benyttet. Om man vil finde, at der er mere Brug for den, efter at man har faaet de byraadsvalgte Formænd, ved jeg ikke, men jeg tvivler for Resten meget om, at man vil gaa den Vej. Men vil man det, staaar det altsaa aabent, for der er jo ikke Tale om at forandre den Bestemmelse i Købstadkommunalloven, som giver Byraadene Ret til at vælge saadanne Raadmænd.

Jeg er, som sagt, særdeles tilfreds med den Modtagelse, Lovforslaget har faaet, og haaber paa, at det gennem Udvalgsforhandlingerne skulde kunne lykkes at faa Forslaget ført igennem i denne Rigsdags-samling, da det efter min Opfattelse vilde være heldigt baade for Kommunerne og for Regeringen, ikke mindst for Justitsministeren under hans Forberedelse af den Omordning af Retsforholdene, som hænger sammen med den nye Retspleje-ordning, at man saa snart som muligt faar at vide, om man kan dele om paa de Øvrighedsforretninger, som nu paahvile den Mand, der som Borgmester ogsaa har de kommunale Forretninger. I det Øjeblik Lovforslaget er vedtaget, vil Justitsministeren bedre være i Stand til at lægge Planer baade for en økonomisk og for Befolkningen heldigere Fordeling af de forskellige Øvrigheds- og Retsbetjenthandler, idet der saa er Brug for et Skel mellem, hvad der hører ind under Byraadsformanden, og hvad der fremdeles skal vedblive at være Øvrighedsforretninger, som udføres af kongevalgte Embedsmænd. Jeg tror, det var heldigt, om Sagen kunde gennemføres i denne Rigsdags-samling, og den overordentlig velvillige